

Het anti-pestprotocol

Inhoud

1.	Het belang van een anti-pestprotocol.....	3
2.	Uitgangspunten van de school	3
2.1.	Wat verstaan wij onder pesten?	5
2.2.	De rollen bij pesten	5
2.2.1.	De pester	5
2.2.2.	De gepeste.....	5
2.2.3.	De omstanders	5
2.3.	Signalen voor een peestsituatie	6
2.3.1.	Schuld en schaamte.....	6
2.4.	Stappen als er gepest wordt.....	6
2.5.	Schoolafspraken over pesten	7
2.6.	Consequenties van pestgedrag	8
2.7.	Vijfsporenaanpak.....	9
2.7.1.	Professionaliseren van leerkrachten	9
2.7.2.	Hulp aan de zwijgende middengroep.....	10
2.7.3.	Begeleiding van de pester	10
2.7.4.	Hulp aan het gepeste kind.....	11
2.7.5.	Ouderbetrokkenheid en samenwerking.....	11
3.	Sociaal emotioneel leerlingvolgsysteem	13
4.	Pedagogisch klimaat en gedragslessen	13
5.	Aanspreekpunt bij pesten	14
5.1.	Eerste aanspreekpunt bij pesten.....	14
5.2.	Anti-pestcoördinator	14
5.2.1.	Taken van de anti-pestcoördinator	14
5.2.2.	Taken van de anti-pestcoördinator	14
5.2.3.	Vertrouwenspersoon.....	15
5.2.4.	Externe contactpersonen	15

1. Het belang van een anti-pestprotocol

De wet Veiligheid op school heeft als doel dat scholen zich inspannen om pesten tegen te gaan. En dat scholen zorgen voor sociale veiligheid. In de wet staat dat scholen:

- een sociaal veiligheidsbeleid moeten uitvoeren.
- 2 taken binnen het onderwijsteam moeten beleggen. Er moet een aanspreekpunt zijn waar leerlingen en ouders pesten kunnen melden. Ook moet iemand het pestbeleid op school coördineren. Dit kan dezelfde persoon zijn, maar dat hoeft niet.
- de beleving van veiligheid en het welzijn van hun leerlingen moeten volgen (zie ook het document *Zorgplicht sociale veiligheid leerlingen op school*, onderaan deze pagina). De bedoeling hiervan is dat er altijd een actueel en representatief beeld is van de situatie op school (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/veilig-leren-en-werken-in-het-onderwijs/inhoud/veiligheid-op-school>).

In dit anti-pestbeleid staat beschreven welk belang wij hechten aan dit beleid en hoe wij dit uitoefenen binnen onze school. Wij zijn tegen pesten en proberen dit in samenwerking met de leerlingen, het team en de ouders zoveel mogelijk tegen te gaan.

Het Veiligheidsbeleid is een op zichzelf staand document naast dit Anti-pestbeleid. De beleving van veiligheid en het welzijn van onze leerlingen, ouders en collega's wordt gemeten enerzijds via SCOL of KIIK (zie hoofdstuk 4) en anderzijds via de volgende vragenlijsten:

- Leerlingtevredenheidsonderzoek;
- Leerkrachttevredenheidsonderzoek;
- Oudertevredenheidsonderzoek.

2. Uitgangspunten van de school

Onze uitgangspunten gericht op anti-pestten zijn:

- Binnen de school voelen leerlingen zich veilig
- Binnen de school stimuleren wij positief gedrag en een positieve omgang met elkaar
- Binnen de school zien wij pesten als een probleem
- Wij proberen pesten te voorkomen
- Wij registreren klein en groot probleemgedrag binnen onze school
- Wij analyseren klein en groot probleemgedrag binnen onze school in het PBS-team en maken met de betrokken leerkracht en leerling eventueel een gedragsplan
- Wij pakken pesten – voor zover bij ons bekend – aan volgens de gemaakte schoolafspraken
- Wij betrekken ouders bij aanhoudend probleemgedrag
- Wij betrekken ouders bij incidenten (zie ook Veiligheidsbeleid).

Pesten op scholen is een ingewikkeld probleem. Dat betekent dat scholen het serieus moeten aanpakken. Een eerste vereiste is dat alle betrokkenen, personeelsleden – ouders – en leerlingen, pesten als een bedreiging zien en derhalve bereid zijn het te voorkomen en/of te bestrijden.

Op onze school wordt aandacht besteed aan sociaal-emotionele vorming, via de methode Leefstijl en door ons PBS-systeem. Een belangrijk onderdeel hiervan is het omgaan met elkaar. Op onze school vinden we dat kinderen op school meer moeten leren dan rekenen, schrijven en lezen. De school is er niet alleen om kennis over te dragen, maar ook om sociale vaardigheden aan te leren. Het vergroten van de sociaal-emotionele vaardigheden bij kinderen is belangrijk, vooral om probleemgedrag te bestrijden en voor preventie van ongewenst gedrag. Om kinderen tot gezonde, sociaal weerbare en mentaal stevige mensen te laten opgroeien is het noodzakelijk sociaal-emotionele vaardigheden te ontwikkelen.

Voor een goede sfeer is het belangrijk dat we afspraken met elkaar maken waar we ons aan houden.

De afspraken zijn herkenbaar voor alle leerlingen van onze school en hebben wij inzichtelijk gemaakt door middel van foto's en pictogrammen. Via de goed gedrag lessen van PBS en Via onze methode Leefstijl besteden we structureel aandacht aan gewenst gedrag en omgaan met gevoelens. Daarnaast hebben wij regels van de maand en die zijn te vinden op het digitale informatiebord en op de PBS-standaard in de groep.

Vanaf groep 3 maken de kinderen samen met de leerkracht afspraken met betrekking tot hun eigen groep. In een sfeer waarin het normaal en vanzelfsprekend is dat je je aan afspraken en regels houdt, voelen kinderen zich prettiger en ontwikkelen ze zich beter.

Alle personeelsleden dragen een houding uit van luisteren naar elkaar en bespreken met elkaar. Personeelsleden bemiddelen bij leerlingen om de attitude van praten met en luisteren naar elkaar aan te leren. Ook maken wij aan kinderen duidelijk dat als zij zelf de problemen niet kunnen oplossen, het personeelslid de aangewezen persoon is die kan helpen bij het oplossen van het probleem.

We maken gebruik van de SCOL-vragenlijsten, om een goed beeld te krijgen van de sociaal-emotionele ontwikkeling en het gevoel van veiligheid van de kinderen.

Wanneer het personeelslid signalen van pestgedrag opvangt naar aanleiding van observatie, informatie van ouders of leerlingen die met het personeelslid praten, wordt verwacht dat het personeelslid hier actie op onderneemt. Hierbij kan een intern begeleider, de anti-pestcoördinator of een PBS-teamlid worden geraadpleegd en/of ingeschakeld. Gezamenlijk wordt dan bekeken wat de beste manier is om dit pestprobleem op te lossen. Ouders van betrokkenen worden geïnformeerd.

Mocht externe hulp nodig zijn, dan weten onze intern begeleiders de weg om deze hulp in te schakelen.

2.1. Wat verstaan wij onder pesten?

Wij maken als school een onderscheid tussen plagen en pesten. Bij plagen gaan wij ervan uit dat er geen “kwade” bedoeling achter zit. Plager en geplaagde houden elkaar over en weer voor de gek. Er is sprake van een gelijke relatie. Bij pesten gaan wij ervan uit dat er sprake is van een “kwade” bedoeling. Veelal heeft de pester onbewust de bedoeling om een ander te kwetsen. Er is in de meeste gevallen geen sprake van een gelijke relatie. De pester heeft vaak de overmacht. Dit kan zijn: lichamelijk sterker, gevat, mondiger en/of ontleent de macht aan zijn of haar positie. Veelal gebeurt pesten in groepsverband.

Plagen	Pesten
Van korte duur	Langdurig en herhaaldelijk
Niet in groepsverband	Vaak in groepsverband
Gelijkwaardig	Machtsongelijkheid
Geen vast doelwit	Steeds gericht op dezelfde persoon

Bron: Drs. Brenda Kenter – *Ik ga weer graag naar school! Pestgedrag de kop indrukken.*

Er zijn verschillende manieren van pesten. Er wordt met woorden gepest, zoals roddelen, belachelijk maken, uitlachen, briefjes schrijven, bedreigen en cyberpesten. Ook lichamelijk kan er gepest worden, zoals een kind achternalopen, opsluiten en trekken, duwen, schoppen en slaan. Tenslotte, kunnen kinderen ook op andere manieren worden gepest, zoals buitengesloten en genegeerd worden, bezittingen afpakken en/of vernielen en spullen aftroggelen of geld afpersen.

2.2. De rollen bij pesten

Bij pesten zijn er verschillende rollen die vervuld lijken te worden, onder andere die van pester, gepeester, helper, omstanders.

2.2.1. De pester

De pester pest meestal vanuit onzekerheid of om macht te verkrijgen. De pester kan ook pesten uit frustratie of uit sociale onmacht (hij/zij weet niet hoe met anderen op een gelijke manier om te gaan). Ook jaloezie kan een reden zijn om te pesten. Tenslotte kunnen eigenschappen van een kind of de thuissituatie invloed hebben op waarom een kind een pester wordt.

2.2.2. De gepeste

Elk kind kan het slachtoffer worden van pesten en de gepeste worden. Sommige kinderen lopen een groter risico om gepest te worden, bijvoorbeeld omdat ze niet goed voor zichzelf op kunnen komen, de gepeste anders is dan de andere kinderen, bepaalde uiterlijke kenmerken heeft, snel boos wordt of huult als reactie op het pesten of de thuissituatie hierin een rol speelt. Ook kan de groepssamenstelling hierbij een rol spelen. Ervaren groepsdruk kan ervoor zorgen dat er een “doelwit” wordt gekozen, zodat de pesters en omstanders zelf niet de gepeste worden. Het kan dan een soort “uitlaatklep” worden voor frustraties binnen de groep. Of heeft als doel competitie en groepjesvorming.

2.2.3. De omstanders

Omstanders zijn andere kinderen naast de pester en de gepeste. Dit zijn deels meelopers die ook pestgedrag vertonen, maar voornamelijk kinderen die doen of ze niets merken.

2.3. Signalen voor een peestsituatie

In de brochure “Pesten bij kinderen en volwassenen – Als plagen uit de hand loopt” worden de volgende signalen omschreven die erop kunnen wijzen dat een kind wordt gepest:

- Niet meer naar school, sportclub of vereniging willen (uitvluchten verzinnen);
- Niets meer vertellen over school;
- Geen klasgenoten mee naar huis nemen of niets met klasgenoten ondernemen;
- Slechte prestaties leveren;
- Slaapproblemen, nachtmerries;
- Concentratieproblemen;
- Sombor, futloos of teruggetrokken gedrag;
- Lichamelijke klachten, zoals hoofdpijn of buikpijn, moeheid;
- Blauwe plekken;
- Beschadigde of kwijtgeraakte spullen.

2.3.1. Schuld en schaamte

Het kan voor kinderen die gepest worden heel lastig zijn om kenbaar te maken op school, thuis of tegen vriendjes of vriendinnetjes dat zij gepest worden. Veelal hebben kinderen die gepest worden het gevoel dat het hun eigen schuld is of schamen ze zich omdat ze bijvoorbeeld niet “populair” zijn. Ze denken vaak dat praten niet helpt en dat dit het pesten kan verergeren als de pesters erachter komen dat ze gepraat hebben. Ook zijn ze bang dat ze niet serieus genomen worden.

Als school proberen wij wel te benadrukken aan alle betrokkenen dat wij pesten alleen kunnen aanpakken als wij hiervan op de hoogte zijn of worden gebracht.

2.4. Stappen als er gepest wordt

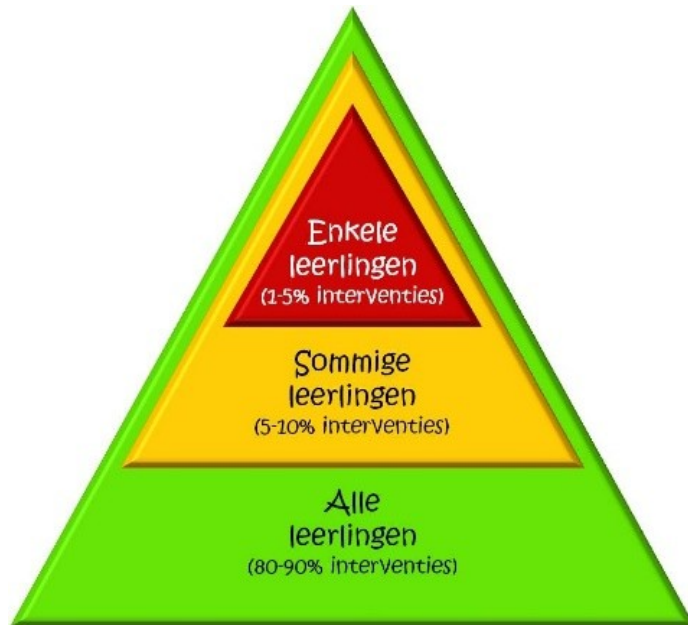
In principe proberen wij pesten te voorkomen, maar helaas lukt dit niet altijd. Pesten gebeurt veelal buiten het zicht van de leerkracht of er wordt buiten schooltijd gepest (denk aan cyberpesten, pesten tijdens het buitenspelen) en dit pesten komt mee terug de school in.

Wij richten ons als eerste op het zelf leren oplossen van conflicten en kleine incidenten. Kinderen leren al vanaf de start bij ons op school om hun grenzen aan te geven door te leren zeggen: “Stop, hou op, dat wil ik niet”. Ook worden de gewenste regels aangeleerd die pesten uitsluiten bv: ‘Ik houd mijn handen en voeten bij elkaar. We praten aardig tegen elkaar.’

In volgende paragrafen wordt verder uitgewerkt welke schoolafspraken er zijn gemaakt over (pest)gedrag, welke maatregelen hiervoor zijn opgesteld, enzovoorts.

2.5. Schoolafspraken over pesten

Wij kijken naar het gedrag van leerlingen op drie niveaus en daarbij horen verschillende interventies, zoals hieronder weergegeven in de piramide.

Bron: PBS

In principe gelden groene interventies voor de meeste kinderen. Na een gesprekje of een maatregel kunnen deze kinderen weer gewoon mee doen met de groep of de activiteit. Kinderen zijn op school om dingen te leren en kunnen soms fouten maken. Klein probleemgedrag valt doorgaans onder de groene laag van de piramide indien de groene interventie (maatregel) er daarna voor zorgt dat het probleemgedrag zich niet herhaalt.

Bij sommige kinderen komt klein probleemgedrag vaker voor. Deze kinderen hebben meer hulp nodig bij het aanleren van gedrag. Het kan nodig zijn dat dit gedrag in stappen moet worden aangeleerd. Hiervoor is veelal samenwerking met de thuissituatie van belang. Daarom wordt er in zo'n geval een Plan Geel opgesteld en dit wordt met ouders besproken. Het uitgangspunt is dat het gedrag afneemt.

Het komt voor dat enkele kinderen dermate groot probleemgedrag laten zien (soms eenmalig, maar veelal herhaaldelijk) om verschillende redenen dat het belangrijk is dat er rode interventies worden toegepast om dit gedrag in te perken. Vaak gaat dit probleemgedrag ten koste van de veiligheid van het kind zelf, van andere kinderen, de groep of de leerkracht. De rode interventies staan omschreven in het Veiligheidsbeleid (hierbij valt te denken aan: time-out, schorsing of verwijdering).

In onderstaande tabel is ons onderscheid in klein en groot probleemgedrag in grote lijnen weergegeven. Dit overzicht wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld (indien nodig).

Klein probleemgedrag	Groot probleemgedrag
☐ bal stuiten op de gang ☐ broek naar beneden trekken ☐ door leerkracht heen praten ☐ geen uitgestelde aandacht ☐ knijpen ☐ liegen ☐ misdragen bij handen wassen ☐ niet zuinig met het materiaal ☐ obscene gebaren ☐ onacceptabel gebruik digitale middelen ☐ onacceptabel taalgebruik ☐ onderling contact zoeken tijdens de les ☐ ongehoorzaam ☐ plagen ☐ ruzie ☐ slaan/ schoppen ☐ spieken ☐ stoeien ☐ tegendraads ☐ te laat komen ☐ te laat komen in de rij ☐ uitschelden ☐ verkeerde spelletjes spelen ☐ verstoren van activiteit ☐ weerwoord ☐ wippen op stoel ☐ zand gooien ☐ anders, nl.	☐ bijten ☐ consequent te laat komen ☐ cyber pesten ☐ diefstal ☐ fysieke agressie (eenzijdig) ☐ materiële vernieling ☐ ongeoorloofd verblijf buiten schoolterrein ☐ pesten ☐ spelen met vuur ☐ vechten ☐ verbale agressie ☐ anders, nl.

2.6. Consequenties van pestgedrag

Afhankelijk van de plaats, het tijdstip en het type probleemgedrag hebben wij schoolbrede maatregelen afgesproken. Deze maatregelen staan beschreven op het registratieformulier Gedragsincident. Enkele voorbeelden hiervan zijn: een time-out, gesprek met het kind, een taak doen, naar de achterwacht, het inlichten van de ouders of bijvoorbeeld naar de directie.

Deze registratieformulieren worden door alle collega's ingevuld en worden geregistreerd in een digitaal programma. Elke twee maanden worden deze gegevens gedeeld met alle collega's. Indien er kinderen zijn die veel worden geregistreerd, wordt er gesproken met de leerkracht door een lid van het PBS team. Afhankelijk van de verklaring van de registratie van dit betreffende kind worden er vervolgsafspraken gemaakt over bijvoorbeeld: een gesprek met het kind, een gesprek met ouders, gedragsafspraken of een Plan Geel om goed gedrag te bevorderen en te belonen.

Bij ernstig pestgedrag kan afgeweken worden van dit registratieformulier gedragsincident en kan direct over gegaan worden op onderdelen van de Vijfsporenaanpak (paragraaf 2.7).

2.7. Vijfsporenaanpak

Wij richten ons in grote lijnen op de vijfsporenaanpak van pesten. Deze vijfsporenaanpak richt zich op vijf “sporen”:

1. Professionaliseren van leerkrachten
2. Hulp aan de zwijgende middengroep
3. Begeleiding van de pester
4. Hulp aan het gepeste kind
5. Ouderbetrokkenheid en samenwerking

In onderstaande sub paragrafen wordt dit verder beschreven.

2.7.1. Professionaliseren van leerkrachten

2.7.1a. Positive Behavior Support

Ons team heeft een scholing Positive Behavior Support gevolgd. Vanuit deze scholing zijn er normen en waarden ontstaan die gelden binnen onze school voor alle kinderen en collega's. Deze vier basiswaarden en normen zijn gevisualiseerd middels onze stoepkrijtschilderijen (hangend op elke schoolverdieping):

- ➡ **Veiligheid**
- ➡ **Plezier**
- ➡ **Respect**
- ➡ **Verantwoordelijkheid**

De regels voor de algemene ruimten zijn eveneens gevisualiseerd met foto's van leerlingen van de school. De regels voor de algemene ruimten worden door de groepsleerkrachten geoefend door middel van goed gedrag lessen.

De leerlingen worden door alle teamleden aangesproken op hun gedrag, zoveel mogelijk geformuleerd volgens de PBS afspraken. Beloning vindt plaats door middel van beloningsbandjes.

Er is een PBS stuurgroep samengesteld die representatief is voor het schoolteam van Plein Oost. Er is gekozen om nog geen ouder toe te voegen aan deze stuurgroep aangezien wij zelf eerst het PBS beleid goed op poten willen zetten. Binnen de PBS stuurgroep wordt gewerkt aan borging van de PBS afspraken en verdere uitwerking van de PBS visie binnen onze school. Ook wordt er gekeken naar de gedragsincidentenregistratie (die school breed wordt ingevuld bij klein probleem- en/of groot probleemgedrag). Indien er leerlingen van een groep opvallen, wordt dit besproken met de groepsleerkracht (per vleugelbouw zijn er twee PBS stuurleden gekoppeld die dit oppakken). Indien er nog geen gericht plan is voor het gedrag van de leerling wordt er gezamenlijk nagedacht over de te ondernemen stappen om het gedrag positief om te buigen. Dit kan door middel van een gesprek, duidelijke afspraken met de leerling, Plan Geel (voor “geel probleemgedrag”). Na een afgesproken periode worden de acties besproken met de groepsleerkracht.

De borging van PBS binnen het team vindt plaats middels geplande PBS bijeenkomsten en geplande terugkoppelingen op algemene vergaderingen.

2.7.1b. Handelingen van de leerkrachten richting leerlingen en klas

Over het algemeen hanteert de leerkracht (en overige teamleden) in en buiten de groep het systeem van waarschuwingen. Leerlingen krijgen voor hun gedrag maximaal drie waarschuwingen en bij de derde waarschuwing (soms eerder indien het type gedrag dit vraagt) volgt een maatregel (deze maatregelen staan vermeld op ons registratieformulier gedragsincident).

Meer specifiek gericht op pestgedrag worden doorgaans onderstaande handelingen verricht:

- ➔ De leerkracht bespreekt een pestprobleem met de betrokken leerlingen. Eerst met de gepeste leerling. Vervolgens met de pestende leerling.
- ➔ Doel: inzicht krijgen in de situatie met het oog op vervolgstappen.
- ➔ De leerkracht bespreekt het pestprobleem behalve met de betrokkenen ook met de klas, tenzij er dringende redenen zijn om hiervan af te wijken.
- ➔ De leerkracht informeert de ouders van de pester en de gepeste leerling.
- ➔ De leerkracht brengt bij herhaaldelijk pestgedrag verslag uit bij de Intern Begeleider over de gesprekken. Er volgt eventueel een advies.
- ➔ De leerkracht past na een pestprobleem direct en duidelijk de maatregelen toe die in de klas zijn afgesproken.
- ➔ Bij een pestprobleem kiest de leerkracht in overleg met de Intern Begeleider een vorm van begeleiding voor de pestende leerling en de gepeste leerling.
- ➔ Er kan eventueel contact worden gezocht met een externe deskundige.

2.7.2. Hulp aan de zwijgende middengroep

Om zoveel mogelijk een beroep te doen op de verantwoordelijkheid van alle kinderen bij pesten, proberen wij het onderwerp pesten aan de orde te stellen in de groepen door het onderwerp regelmatig terug te laten komen, door ons steeds weer te richten op de schoolafspraken en de groepsafspraken. Tijdens de gedragslessen en de lessen Leefstijl wordt hier ook aandacht aan besteed. Wij proberen kinderen zoveel mogelijk uit te nodigen om elkaar te helpen en anders om de hulp van een volwassene in de school in te schakelen.

Ook proberen wij kinderen die andere kinderen helpen te belonen door dit te benoemen en hen hiervoor een beloningsbandje vanuit PBS te geven. Tijdens de evaluatie van de PBS beloningsbandjes wordt hier dan ook weer kort bij stil gestaan (gericht op het positieve hulpgedrag en niet op de inhoud van de pestsituatie).

2.7.3. Begeleiding van de pester

Afhankelijk van de ernst en de frequentie van het pestgedrag worden er acties ondernomen. Doorgaans worden de handelingen uitgevoerd door de leerkracht of een andere collega (zoals beschreven in sub paragraaf 2.7.1.b).

Passende begeleiding kan bestaan uit:

- ➔ Individuele gedragsafspraken om dit te voorkomen;
- ➔ Het voeren van gesprekken met de pester;
- ➔ Begeleiding voor de pester van een externe deskundige.

2.7.4. Hulp aan het gepeste kind

Afhankelijk van de achterliggende oorzaken van het pesten bij het gepeste kind kan er gerichte hulp worden aangeboden. De beschreven handelingen van de leerkracht (subparagraaf 2.7.1.b) worden ook uitgevoerd.

Daarnaast is het van belang om te achterhalen of het gepeste kind zelf hulp kan gebruiken om zekerder te worden, assertiever te worden of juist meer leert te negeren. Ook kan het zijn dat het gepeste kind een moeilijke tijd in de thuissituatie meemaakt. Dan kan het nodig zijn om een tijdje ondersteuning in de thuissituatie te krijgen.

Indien de groepssamenstelling ervoor zorgt dat er bepaalde rollen ontstaan in de groep kan de leerkracht hiervoor hulp vragen bij de Intern Begeleider. Zowel binnen de school als buitenschools zijn er begeleidingsmogelijkheden om het groepsproces in kaart te brengen en daar een actieplan voor te bedenken.

2.7.5. Ouderbetrokkenheid en samenwerking

Wij kunnen als school alleen het pesten aanpakken als wij samen met ouders de signalen van pesten oppikken, serieus nemen en er gezamenlijk op een positieve manier mee aan de slag gaan.

Als school hebben wij de handelingen van leerkrachten richting ouders beschreven. Ook is het heel belangrijk dat ouders van gepeste kinderen en ouders van pesters samenwerken met de leerkracht en de school om het pesten zoveel mogelijk de kop in te drukken. In de volgende sub paragrafen staat dit kort beschreven.

2.7.5a. *Handelingen van leerkrachten richting ouders*

De leerkrachten proberen ouders tijdig te informeren over een pestincident – mits de leerkrachten hiervan op de hoogte zijn.

Indien de leerkracht te maken krijgt met een pestincident zal de leerkracht overwegend de volgende handelingen uitvoeren:

- De leerkracht heeft een gesprek met de ouders van de gepeste leerling.
- De leerkracht heeft een gesprek met de ouders van de pestende leerling.
- Doel: de leerkracht meer inzicht in de situatie te laten krijgen.
- Indien nodig worden de overige ouders geïnformeerd d.m.v. een contactavond.
- Er wordt een plan van aanpak besproken.

2.7.5b. *Tips voor ouders van gepeste kinderen*

Het Fonds Psychische Gezondheid (januari 2010) geeft enkele tips voor ouders van gepeste kinderen:

- Als u vermoedt dat uw kind wordt gepest, probeer het dan aan de praat te krijgen over wat er op school of daarbuiten gebeurt: laat het vertellen wie wat doet, wanneer en waar.
- Neem het verhaal van uw kind serieus, geef het aandacht en steun. Wees voorzichtig met adviezen als 'flink zijn' of 'negeer die pestkoppen'.
- Laat uw kind merken dat het geen schuld heeft aan het pesten.
- Spreek af dat uw kind het u direct vertelt als er weer iets gebeurt.
- Bespreek met uw kind hoe het pesten aangepakt kan worden. Voor het opnieuw opbouwen van zelfvertrouwen is het heel belangrijk dat uw kind weet wat er waarom gebeurt, en daar invloed op heeft.
- Vertel over het pestgedrag aan de leerkracht, trainer of mentor. Zoek samen naar oorzaken en oplossingen. Laat het contact met de ouders van de pester over aan de school of (sport)club.
- Help uw kind zijn nare ervaringen en gevoelens te uiten. Als het er moeilijk over kan praten, kunt u – bijvoorbeeld – tekenen, schrijven of poppenkastspel gebruiken. Laat uw kind kiezen.
- Stimuleer uw kind dingen te doen die het goed kan, thuis of op een club. Geef complimenten voor dingen die goed gaan. Dit geeft zelfvertrouwen.
- Zoek meer informatie over pesten in boekhandel, bibliotheek of op internet. Er zijn ook goede boeken voor kinderen over pesten.

2.7.5c. *Tips voor ouders van pesters*

- Als u als ouders hoort dat uw kind pest, neem het probleem serieus.
- Luister objectief, straf uw kind niet, maar nemen stelling tegen het pesten.
- Neem contact op met de leerkracht om u op de hoogte te laten stellen.
- Werk samen met de school aan een plan van aanpak.

3. Sociaal emotioneel leerlingvolgsysteem

In de groepen 1 en 2 wordt gewerkt met het observatie- en registratieprogramma KIJK. De sociaal emotionele ontwikkeling van uw kind wordt hierin ook gevolgd en met u besproken.

Vanaf groep 3 wordt de sociaal emotionele ontwikkeling verder gevolgd middels SCOL, door observaties en het registreren van positief gedrag (registratie van beloningsbandjes) en het registreren van gedragsincidenten (gedragsincidentenregistratie).

4. Pedagogisch klimaat en gedragslessen

Het doel en de visie van de scholing volgens de gedachte Positive Behavior Support is: een gezamenlijk stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat gericht op een voorspelbaar, betrouwbaar en positief klimaat waarbij alle leerlingen door alle medewerkers binnen de school op een gelijke manier aangesproken kunnen worden op hun positieve en negatieve gedrag.

De school is in 2013 gestart met het gezamenlijke scholingstraject voor Positive Behavior Support (PBS) door Gedragspunt. Op het moment van scholing waren beide scholen nog apart gehuisvest. De nadruk ligt op positief gedrag en het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Er worden gedragslessen gegeven gericht op het aanleren van de PBS-schoolregels. De PBS-schoolregels worden vermeld op de digitale informatieborden bij binnenkomst. Elke groep en kantoor heeft een kalender gekregen met deze schoolregels. Op deze manier kan er schoolbreed beloond worden op deze schoolregels. De beloning van goed, gewenst, aan te leren gedrag vindt schoolbreed plaats door middel van beloningsbandjes. In principe dragen alle medewerkers binnen de school deze beloningsbandjes en kunnen deze beloningsbandjes op elk moment van de dag uitdelen. Aan het einde van de dag registreert de leerkracht met de leerlingen de beloningsbandjes en bespreekt globaal de redenen waarom leerlingen deze bandjes hebben gekregen (leerlingen worden uitgenodigd om dit zelf te vertellen). Aan het begin van het schooljaar worden er afspraken gemaakt over de groepsbeloning. Dus hoeveel bandjes moeten de leerlingen als groep verdienen om een groepsbeloning bij elkaar te sparen.

Naast de PBS gedragslessen worden er ook nog lessen Leefstijl gegeven. De leerkracht kijkt adhv de gedragsregistratie en SCOL welke lessen er voor zijn/haar klas van toepassing zijn.

5. Aanspreekpunt bij pesten

5.1. Eerste aanspreekpunt bij pesten

Binnen onze school is het eerste aanspreekpunt bij pesten de groepsleerkracht waarbij de betrokken leerlingen in de groep zitten. In eerste instantie wordt pesten gemeld bij de groepsleerkracht. De groepsleerkracht zal het pesten bespreekbaar maken met de betrokken leerlingen zoals beschreven in hoofdstuk 2.

5.2. Anti-pestcoördinator

Sinds eind maart 2015 zouden scholen een anti-pestcoördinator moeten aanstellen. In eerste instantie hebben wij vorig schooljaar geen aparte functie hiervoor ingekleed. Deze rol werd gezamenlijk vervuld door: leerkrachten, PBS-team, vertrouwenspersonen van de school. In het schooljaar 2016-2017 hebben wij een nieuwe collega (Mariska Bunschoten) gekregen binnen de Hildebrandschool met een specialisatie Gedragsspecialist. Zij zal de taak van anti-pestcoördinator op zich nemen en neemt eveneens als voorzitter deel aan het PBS-team.

5.2.1. Taken van de anti-pestcoördinator

Op de website <http://deantipestcoordinator.nl/> worden de taken van de anti-pestcoördinator beschreven, zoals hieronder weergegeven.

Algemene taken zoals aangegeven door het ministerie van OCW:

- Fungeren als aanspreekpunt voor ouders en leerlingen/belangenbehartiging in het kader van het antipestbeleid.
- Een actieve bijdrage leveren aan een sociaal veilig schoolklimaat door het geven van voorlichting en het organiseren van preventieve activiteiten.
- Fungeren als gesprekspartner en beleidsadviseur op het gebied van sociale veiligheid.
- Coördinatie van anti-pestbeleid van de school.

5.2.2. Taken van de anti-pestcoördinator

De anti-pestcoördinator binnen Plein Oost fungeert als aanspreekpunt voor ouders en leerlingen indien het pesten na interventie van de groepsleerkracht(en) door blijft gaan of als het pesten zich breder afspeelt (bijvoorbeeld tussen meerdere leerlingen van verschillende groepen). De anti-pestcoördinator is hiervoor beschikbaar na schooltijd. Zij zal notitie maken van het gesprek, van de gepeste en de pesters en zal contact hierover opnemen met de betrokken groepsleerkrachten (en indien nodig met de intern begeleider, vertrouwenspersoon of directie). Er zullen acties worden bedacht en uitgezet. Dit wordt teruggekoppeld aan de betrokkenen.

Het geven van voorlichting en het organiseren van preventieve activiteiten vindt plaats in het kader van de PBS-visie die binnen Plein Oost is ontwikkeld. Het PBS-team wordt hierbij betrokken en de terugkoppeling naar het team of de ouders vindt plaats door de anti-pestcoördinator.

De anti-pestcoördinator is medeverantwoordelijk voor het up-to-date houden van de ontwikkelingen op het gebied van de sociale veiligheid en dit jaarlijks ofwel tweejaarlijks te evalueren in het anti-pestbeleid. Ten slotte, coördineert de anti-pestcoördinator het anti-pestbeleid. Zij verspreidt het anti-pestbeleid, licht het toe tijdens algemene vergaderingen per schooljaar en deelt tussentijdse kennis op dit gebied met het team.

5.2.3. Vertrouwenspersoon

Binnen Plein Oost is er een vertrouwenspersoon aangesteld. De vertrouwenspersoon werkt voor beide scholen binnen Plein Oost. De leerlingen, leerkrachten en ouders kunnen terecht indien zij een situatie hebben waar zij niet uitkomen.

5.2.4. Externe contactpersonen

Buiten de school kunt u laagdrempelig contact opnemen met Centrum voor Jeugd en Gezin (Informatie en adviesteam CJG: 088-9958484). Ook kunt u contact opnemen met de jeugdarts van de GGD: 023-7891777).

U kunt altijd contact opnemen met uw eigen huisarts.